

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXI. De Synodo apud Nicen Thraciae congregata, & de fidei Formula ibi
conscripta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

πάλαι παρ' υμάσιν, τῷ δεσπότη καὶ σωτηρῷ
ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς κατὰ δόξου ἑκείνου ἁμαρ-
τίας τῶν λαῶν, καὶ ὡς ἐποίησαμεν, ὅπως ποιῶμεν,
μεγίστας ἰκεσίας προσεγγεῖν.

A Servatori nostro Jesu Christo, Filio ejus
unigenito, solennes pro Imperio tuo
preces unā cum populis celebrare pos-
simus, sicut & antea semper fecimus,
& nunc cum maxime optamus.

Κεφ. κα'.

Περὶ τῆς ἐν Νίκῃ τῆς θράκης γενημένης συνόδου, καὶ ἐκείνου
πίστεως καὶ ἐκείνου γραφείου.

CAP. XXI.

De synodo apud Nicen Thraciae congregata, &
de fidei formula ibi conscripta.

ΜΕΤὰ τὴν δευτέρω Ἐπιστολῶν τὸν βασιλέ-
ως θυμὸν ἀδελφικῶς, ἀγασσάμενος ἀκον-
τας τῶν Ἐπισκόπων ἐδὼν πλείους εἰς τινὰ πό-
λιν τῆς θράκης Νίκην ὀνοματωτῆν ἐπέειπεν,
ἐδὼν μὲν βεβακχολήσαντες δι' ἀπλοτήτα, ἐδὼν δὲ
δεδιξάμενοι, τὴν πάλαι κατὰ τὸ δεσφείας ἀν-
τοῖς ἐξουρεθίσαν ἐξουρεθίσαν μηχανήν. ὅ-
τι τὴν μὴν ἔσταν καὶ τὸ ὁμοῦσιον ἐξουρεθίσαν τῆς
πίστεως ἐνθεῖναι ὅτι ἀνὴρ τῶν ὁμοῦσιον ἐνλί-
θημι ὅτι καὶ ταύτην τῆς θεοῦ, ἐχ' ὡς δὲ ἐχ-
σαν, ἀλλ' ὡς τὴν ἀρετὴν συμμορεῖαν διελέχθη-
σαν. ἐδὲ γὰρ ταύτης ὁνοματῆς ἀνέλεχον-
ται, ἀλλ' ἀνὴρ τῶν ὁμοῦσιον κηρύττει τὸ ἄνομοιον.
Πίστες ἐκείνου εἴσα ἐν Νίκῃ τῆς θράκης, ἐκ δὲ ἐχθησα.

P O S tallatam hanc epistolam, Aria-
ni cum Imperatoris animum ad ira-
cundiam incitassent, plerosque ex E-
piscopis invitos ad oppidum Thraciae
duxerunt, cui nomen est Nice. Cumq;
ex his alios dolo decerpissent ob simpli-
citatem, alios metu oppressissent, per-
suaserunt illis ut fraudem quam ipsi du-
dum adversus pietatem excogitarant,
abolverent: & substantia quidem ac
confubstantialis vocabula ex fidei for-
mula removerent; eorum autem loco,
simile substituerent. Porro fidem tunc
ab illis promulgatam, hoc loco adscri-
bam, non quod recte se habeat, sed
quod Arian factionem manifeste coar-
guat. Neque enim nostri temporis
Ariani eam amplectuntur, sed pro si-
mili, dissimile praedicant.

Πίστες ὁμοῦσιον εἰς ἓν καὶ μόνον ἀληθινὸν θεὸν
πατέρα πάντοτε, ὃς ἐστὶν πάντα καὶ
εἰς τὸν μονογενῆ υἱὸν τῆς θεοῦ, τὸν ἀπὸ πάντων αἰ-
ῶνων καὶ ἀπὸ πάσης ἀρχῆς γεννηθέντα ἐκ
θεοῦ δι' ἑτα πάντα ἐχθησα, τὰτε ὁμοῦσι καὶ τὰ
ἀόρατα γεννηθέντα ὅτι μονογενῆ μόνον ἐκ μόνου
τῆς πατρὸς, θεὸν ἐκ θεοῦ, ὁμοῦσι τῷ γεννηθέντι
τι ἀπὸν πατρὸς κατὰ τὸν γραφείον ἐστὶν γεννηθῆναι
ἐδὲ οἶδεν, εἰ μὴ μόνον ὁ γεννηθῆναι αὐτὸν πα-
τῆρ. τῶν οἶδα μὲν μονογενῆ θεοῦ υἱὸν, πῶ-
ποῖον τῆς πατρὸς ἀπὸ γεννηθῆναι ἐκ τῶν ἐ-
ρανῶν κατὰ ὡς γέγραπται, εἰς κατὰ ἄρσιν ἀ-
μαρτίας καὶ θανάτου, καὶ γεννηθέντα ἐκ πνύ-
ματι ἁγίου καὶ μαρίας τῆς παρθένης, κατὰ ὡς
γέγραπται, καὶ σαρκὰ καὶ σωμασφραφεία
μετὰ τῶν μαθητῶν, καὶ πάσης τῆς οἰκονομίας
πληρωθείσης καὶ τὴν βέλθησιν τῆς πατρὸς,
σαυρῶν προσηλωθέντα, διδοθέντα καὶ τα-
φεία, καὶ εἰς τὰ κατὰ χθονία κατελθόντα. ὃν
αὐτὸς ὁ ἁγίος ἐπέμασε, καὶ ἀνεστῆναι διὰ τῶν
νεκρῶν τῆς τρίτης ἡμέρας σωμασφραφεία με-
τὰ τῶν μαθητῶν ἑσπάρακον ἡμερῶν πληρω-
μένων καὶ ἀνεληφθέντα εἰς ἐδὼν ἔραντες, καὶ
κατὰ ὡς ἐρχόμενον ἐκ δεξιῶν τῆς πατρὸς ἐρχόμενον
τῆς τρίτης ἡμέρας τῆς ἀναστάσεως κατὰ ὡς
δὲ ἐχθησα.

C Fides apud Nicen Thraciae exposita, que
non recta est.

Credimus in unum solum ac verum
Deum Patrem omnipotentem, ex quo
omnia. Et in unum Filium Dei uni-
genitum, qui ante omnia saecula & ante
omne principium genitus est ex Deo:
per quem omnia facta sunt, visibilia &
invisibilia. Qui genitus est Unigenitus
solus ex solo Patre, Deus ex Deo, si-
milis Patri qui ipsum genuit secundum
Scripturas: cujus generationem nemo
novit, nisi Pater qui ipsum genuit. Hunc
unigenitum Filium Dei, a Patre missum
ex caelo descendisse novimus, sicut scri-
ptum est, ad culpam mortemq; abo-
lendam: & ex Spiritu Sancto natum de
Maria virgine, sicut scriptum est, se-
cundum carnem. Et cum discipulis ver-
satum esse: & universam dispensationem
juxta Patris voluntatem impletam, cruci-
fixum, mortuum & sepultum, ad inferos
descendisse: quem inferi ipsi tremu-
erunt. Eundem tertia die resurrexisse,
& cum discipulis versatum fuisse per
quadraginta dies. Deinde assumptum
in caelos, sedere ad dexteram Patris: &
in ultimo resurrectionis die venturum

cum gloria Patris, ut reddat unicuique mercedem operum suorum. Et in Spiritum Sanctum: quem unigenitus ipse Filius Dei, Jesus Christus, Deus ac Dominus noster, missurum se promisit generi humano; consolatore[m] sicut scriptum est, Spiritum veritatis. Quem etiam misit post ascensum suum in caelos sedens ad dexteram Patris: unde venturus est ut iudicet vivos ac mortuos. Nomen vero substantiae, quod a patribus simplicius positum, a populo vero minime intellectum, offensionem est plurimum, propterea quod in Scripturis non continetur, placuit omnino removeri, nec ullam deinceps substantiae fieri mentionem, quoniam Scripturae sacrae nusquam meminerunt substantiae Patris & Filii: neque item in persona Patris & Filii & Spiritus sancti unam hypostasin nominari oportere. Similem vero Patri Filium dicimus, quem admodum divinae Scripturae dicunt ac docent. Omnes vero haereses, seu quae jam prius damnatae, seu quae postea exorta sunt huic fidei expositioni contrariae, anathema sint. His igitur alii metu compulsi, alii fraude inducti, subscripserunt. Quotquot vero consentire his recusarunt, in ultimos orbis fines relegati sunt.

Α πατερικῆς, ὡς δὲ εἶναι ἐκαστῶν τὰ ἔργα αὐτῶν. Ἐἰς πνεῦμα ἅγιον, ὅπερ αὐτὸς ὁ μονογενὴς θεὸς υἱὸς ἰσοῦς χεῖρ ὁ θεὸς ἔκ κύνειθ' ἐπιηλέλατο δὲ ποσειλάι τῶν ἁγίων ἀνθρώπων, ὡν παρὰ κληθῆναι καὶ ὡς γέγραπ' ἔστι, τὸ πνεῦμα τὸ ἀληθείας. ὅπερ καὶ αὐτὸς ἀπέστειλεν ἀνελεῖσθαι εἰς τὰς ἔσχατας καὶ διασας ἐν δεξιᾷ τῆς πατρὸς ἐκείθεν ἐρχόμενον κενῶναι ζωῆς καὶ νεκρῶν. ὃ ὄνομα τὸ εἰσίας, ὅπερ ἀπλῆς ἐργὸν ἐνεῖσθαι ὑπὸ τῶν πατέρων, ἀγνοῦντες ἢ τοῖς λαοῖς σκάνδαλον ἔφερε, διὰ τὸ ἐν ταῖς γραφαῖς ἔστω μὴ ἐφερέσθαι, ἢ ἔρεσε παρὰ τὴν εὐαγγέλιον καὶ πανήλικῶν μετὰ μίαν μνήμην εἰσίας ἔλοιπ' ἡμεῶν, διὰ τὸ μάλιστα τὰς θείας γραφὰς μετὰ μὲν πατρὸς ἔξ ὑἱὸς εἰσίας μεμνήσθαι, μὴ τε μὴν δὲ ἐπιπροσώπως πατρὸς καὶ ὑἱὸς ἀγία πνεύματος, μίαν ὑπόστασιν ὀνομάζουσιν ὁμοίον ἢ λέγουσιν τὸν πατέρα τὸν υἱόν, καὶ ὡς καὶ αἰθεραὶ γραφαὶ λέγουσιν καὶ διδάσκουσιν πᾶσας ἢ τὰς αἰρέσεις τὰς ἡδη παρ' ἄλλοις καθαυρθεύσας, ἢ καὶ εἰ τις νεωστὶ ἀνεφύνησεν ὑπερβαίνει ταύτης τῆς γραφῆς ἐκτεθείσης, ἀνάθεμα ἔστωσαν. ταῦτα μὴ ὧν, οἱ μὴ δεῖσαντες, οἱ ἢ φανακιδέστες παρὰ γραψάν. οἱ ἢ συνδέσθαι μὴ βεβληθέντες, εἰς τὰς ἑσπερίους ἐξ ἁλῶν ἐξέπεμψθησαν.

CAP. XXII.

Κεφ. κβ.

Epistola Synodica Damasi Episcopi Romani & aliorum Occidentalium, ad Episcopos Illyrici scripta, de Concilio Ariminensi.

Συνεδριῶν τῶν παρὰ δαμάσου ἐπισκόπων ῥωμαίων καὶ τῶν ἐπισκόπων παρὰ ἰλλυρίων ἐπισκόπων γραφαὶ περὶ τῆς κατ' ἀρχαίαν συνόδου.

PRORRO hanc fidei formulam ab universis veritatis propugnatoribus, maxime vero ab Occidentalibus reprehendi, testatur eorundem epistola ad Episcopos Illyrici conscripta. Inter eos vero qui hanc epistolam scripserunt, principem locum obtinet Damasus, qui tunc temporis post Liberium Romanæ Ecclesiæ præsidebat; vir omnigenere virtutis ornatus. Scripserunt autem unâ cum illo eas litteras nonaginta Episcopi Romæ congregati, ex Italia & Gallia. Quorum etiam nomina hoc loco appoluissem, nisi superfluum id esse existimarem. Epistola autem sic habet: Episcopi Romæ in sacrosancta synodo congregati, Damasus, Valerianus & reliqui, dilectis fratribus & Episcopis in Illyrico constitutis, in Domino salutem. Confidimus quidem sanctitatem vestram Apostolorum instructione fundatam, eam tenere

Ὅτι μέντοι τὸ ἴδιον ἐκτεθείσης ἀπαντες κατηγορεῖσιν οἱ τὴν ἀληθείαν ἀγωνισαί καὶ διαφερέσθαι οἱ τὴν ἑσπερίαν οἰκίαν, μαρτυρεῖ τὰ παρὰ ἰλλυρίων παρὰ ἐκείνων γραφῶν. Ἐξήρχε ἢ τῶν γεγραφότων δαμάσος ἢ μὴ ῥωμαίων ἐκκλησίας μετὰ λιβέρον τῶν προεδριῶν λαχόν, παμπόλλοις ἢ ἀρετῆς κοσμηθεῖσιν εἰδέναι. ἐνεήκοη ἢ κοινῶς ἐξέσθαι τῶν γραμμάτων, ἢ ἰταλίας καὶ γαλατίας τῶν γαλλίας ὀνομαζομένης, εἰς τὴν ῥώμην σπειρηλυθότας ἐπέβηκα δὲ ἀνεκτάτων ὀνοματα εἰ μὴ παρέλκον ὑπελαβόν, ἔγραψαν ἢ ἄδ' οἱ ἐπίσκοποι οἱ ἐπὶ τῆς ῥωμαίων εἰς τὸ ἔργον συνεληθόντες συνέδριον, δαμάσος καὶ βαλεριανός, καὶ λοιποὶ, τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς τοῖς ἐν ἰλλυρικῶ καθεστῶσιν ἐπισκόποις, ἐν θεῷ χαίρειν. Πιστεύομεν τὴν ἀγίαν πίσιν ὑμῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἀποστόλων θεμελιωθεῖσαν,